

Bryssel den 30 juni 2026
(OR. en)

11345/26

ESE 2

FÖLJENOT

---

från: Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av
Martine DEPREZ, direktör

till: Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd

---

Komm. dok. nr: COM(2026) 325 final

Ärende: RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET
OCH RÅDET
Årsrapport 2025: Tjugonde årsrapporten om genomförandet av EU-
stödet enligt rådets förordning (EG) nr 389/2006 av
den 27 februari 2006 om införande av en stödordning för att stimulera
den ekonomiska utvecklingen inom den turkcypriska
befolkningsgruppen

För delegationerna bifogas dokument –COM(2026) 325 final.

Bilaga: COM(2026) 325 final

Bryssel den 30.6.2026
COM(2026) 325 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

Årsrapport 2025: Tjugonde årsrapporten om genomförandet av EU-stödet enligt rådets förordning (EG) nr 389/2006 av den 27 februari 2006 om införande av en stödordning för att stimulera den ekonomiska utvecklingen inom den turkcypriotiska befolkningsgruppen

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

Årsrapport 2025: Tjugonde årsrapporten om genomförandet av EU-stödet enligt rådets förordning (EG) nr 389/2006 av den 27 februari 2006 om införande av en stödordning för att stimulera den ekonomiska utvecklingen inom den turkcypriotiska befolkningsgruppen

1. INLEDNING

Rådets förordning (EG) nr 389/2006¹ (*stödförordningen*) utgör grunden för stödet till den turkcypriotiska befolkningsgruppen. Enligt förordningen ska kommissionen varje år överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet. Stödprogrammet för den turkcypriotiska befolkningsgruppen syftar till att underlätta Cyperns återförening genom att stimulera den ekonomiska utvecklingen inom denna befolkningsgrupp. Särskild tonvikt läggs på i) öns ekonomiska integration, ii) bättre kontakter och brobyggande mellan de båda befolkningsgrupperna och med EU, samt iii) förberedelser inför införandet av EU:s regelverk, när Cypernfrågan har lösts.

2. PROGRAMPLANERING AV STÖDET

Mellan 2006 och utgången av 2025 avsattes 760 670 469,93 euro för åtgärder inom ramen för stödförordningen. I september 2025 anslogs 33 721 307,00 euro för det årliga handlingsprogrammet för 2025². Den fleråriga budgetramen för 2021–2027, med en total budget på 240 miljoner euro, har gett programmet mångårig finansiering. Stödprogrammet är alltså en övergångsåtgärd av undantagskaraktär. Det syftar till att förbereda och underlätta en fullständig tillämpning av EU:s regelverk i de områden av Republiken Cypern där Republiken Cyperns regering inte utövar den faktiska kontrollen, när Cypernfrågan har lösts.

För den händelse att en övergripande lösning på Cypernproblemet nås kommer rådet, på grundval av ett förslag från kommissionen, att enhälligt fatta beslut om nödvändiga anpassningar av stödförordningen. Dessutom planeras i rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093³ en revidering av den fleråriga budgetramen om en återförening uppnås.

3. GENOMFÖRANDEMEKANISMER

Stödprogrammet genomförs i de delar av Republiken Cypern där den cypriotiska regeringen inte utövar den faktiska kontrollen (*de icke-regeringskontrollerade områdena*) och där tillämpningen av EU:s regelverk tillfälligt har skjutits upp i

---

¹ Rådets förordning (EG) nr 389/2006 av den 27 februari 2006 om införande av en stödordning för att stimulera den ekonomiska utvecklingen inom den turkcypriotiska befolkningsgruppen och om ändring av förordning (EG) nr 2667/2000 om Europeiska byrån för återuppbyggnad (EUT L 65, 7.3.2006, s. 5).

² Kommissionens genomförandebeslut av den 11 september 2025 om antagande av ett handlingsprogram för den turkcypriotiska befolkningsgruppen för 2025 [C(2025) 6117] (inte översatt till svenska), [Beslut om stödprogram 2025 – Europeiska kommissionen](#).

³ Rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 (EUT L 433I, 22.12.2020, s. 11).

enlighet med protokoll nr 10 till anslutningsfördraget. Stödet genomförs under direkt och indirekt förvaltning.

Kommissionen fortsätter att genomföra stödprogrammet i ett unikt politiskt, rättsligt och diplomatiskt sammanhang. Att stöd ges inom ramen för stödförordningen innebär inte erkännande av någon annan myndighet i de områden där Republiken Cyperns regering inte utövar den faktiska kontrollen. Det krävs särskilda åtgärder för att genomföra programmet på ett sätt som samtidigt respekterar principerna om en sund ekonomisk förvaltning. Till de verktyg som används i det avseendet hör i) detaljerad övervakning av kontrakt och riktat stöd till mottagarna, ii) reviderade betalningsvillkor, och iii) försiktig användning av bankgarantier. Stödet inbegriper en betydande andel bidrag, vilket kräver resursintensiv förvaltning.

I händelse av en återförening och en övergripande lösning som träder i kraft, kommer det tillfälliga uppskjutandet av tillämpningen av regelverket i enlighet med protokoll nr 10 att hävas. Av den anledningen, och för att underlätta genomförandet av de projekt som finansieras genom stödprogrammet, måste den turkcypriska befolkningsgruppen gradvis anpassa sig till regelverket.

Kommissionen genomför de utvalda projekten genom stödkontoret för EU-program i de icke-regeringskontrollerade områdena i Nicosia. Kommissionens representationskontor i Cypern anordnar dessutom möten, seminarier och presskonferenser samt kommunicerar med den cypriotiska allmänheten på hela ön, bland annat om ämnen som rör stödprogrammet. Informationskontoret EU Infopoint, som finansieras genom stödprogrammet, genomför därtill ett stort antal kommunikations- och synlighetsinsatser och informerar om EU:s politik, prioriteringar och åtgärder till stöd för den turkcypriska befolkningsgruppen, samtidigt som det främjar europeisk kultur.

4. GENOMFÖRANDET UNDER RAPPORTERINGSPERIODEN

4.1. Allmän översikt

Kommissionen fortsätter att genomföra stödförordningen med det övergripande målet att stödja en återförening.

Under rapporteringsperioden fortsatte kommissionen att ge stöd till centrala initiativ. Dessa innefattar i) EU:s stipendieprogram för den turkcypriska befolkningsgruppen, ii) fredsutbildningsprogrammet för gymnasieelever med United World Colleges, iii) stöd till förtroendeskapande åtgärder under överinseende av de respektive ledarna för de två befolkningsgrupperna, såsom kommittén för saknade personer i Cypern, den tekniska kommittén för kulturarvsfrågor och de två befolkningsgruppernas gemensamma tekniska kommittéer, samt iv) initiativ som främjar och möjliggör handel över gröna linjen.

Stöd till den socioekonomiska utvecklingen inom befolkningsgruppen utgör fortfarande ett viktigt inslag i programmet.

Specialanpassat stöd tillhandahölls för att uppgradera standarder inom viktiga ekonomiska sektorer genom projekt som var inriktade på den privata sektorn och livsmedelsföretag. Betydande insatser gjordes för att förbättra djurhälsan och livsmedelssäkerheten inom den turkcypriska befolkningsgruppen, vilket är förmånligt för hela ön och för EU.

Kommissionen fortsatte att hjälpa den turkcypriska befolkningsgruppen att leva upp till de EU-standarder som fastställs i de åtgärder som antogs 2021, en om registrering

av "Χαλλούμι" ("Halloumi"/"Hellim") som skyddad ursprungsbeteckning och en om villkor för handeln med denna över gröna linjen. Kommissionen fortsatte också att sammankalla den informella arbetsgruppen för "Halloumi"/"Hellim" som består av berörda parter från båda de cypriotiska befolkningsgrupperna.

Det inleddes betydande EU-finansierade infrastrukturprojekt 2025. Det rörde sig om att i) förlänga parkstråket vid Pediaíos/Kanlı Dere in i den norra delen av Cypern, ii) utvidga gränsövergången Agios Dhometios/Metehan, iii) installera solcellspaneler till avloppsreningsverket i Miá Miliá/Haspolat, iv) byta ut avloppsrör tillhörande huvudledning 1, samt v) lägga en returledning för behandlat vatten.

Det finns fortfarande stora brister i stödmottagarnas förmåga att genomföra EU:s regelverk efter en övergripande lösning. Den turkcyprriotiska befolkningsgruppen fortsatte dock att göra framsteg med anpassningen till regelverket på flera områden, såsom produktsäkerhet, bekämpning av penningtvätt, utbildning, statistik och miljö, och visade fortsatt intresse för att arbeta inom ytterligare sektorer och områden.

I slutet av året pågick 102 kontrakt inom stödprogrammet.

4.2. Framstegen med att uppnå de olika målen

Stödprogrammets övergripande mål är att underlätta Cyperns återförening genom att stimulera den ekonomiska utvecklingen inom den turkcyprriotiska befolkningsgruppen. Särskild tonvikt läggs på i) öns ekonomiska integration, ii) bättre kontakter mellan de båda befolkningsgrupperna och med EU, och iii) förberedelser för EU:s regelverk.

Nedan beskrivs de insatser som utfördes 2025, för vart och ett av de mål som har fastställts i stödförordningen.

4.2.1. Mål 1: Främja social och ekonomisk utveckling

Kommissionen fortsatte att främja och stödja den turkcyprriotiska befolkningsgruppens ekonomiska integration och utveckling. Man stärkte sitt långvariga åtagande att höja den turkcyprriotiska privata sektorns konkurrenskraft och innovation, och konstaterade att små och medelstora företag utgör ryggraden i den lokala ekonomiska verksamheten. Sedan stödprogrammet inleddes har EU tilldelat över 2 554 bidrag, till ett belopp av över 27 miljoner euro till den privata sektorns utveckling.

År 2024 drog kommissionen igång ett nytt initiativ för att stödja innovation och ökad konkurrenskraft bland turkcyprriotiska företag. Sedan dess har programmet *eunite* – genomfört tillsammans med *Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit* (GIZ) GmbH – beviljat bidrag för totalt nästan 2 miljoner euro till 45 företag som handlar eller vill handla över gröna linjen, så att de kan anpassa sig efter EU-standarderna. Utöver bidragsstödet ordnades genom *eunite*-programmet 14 utbildningsdagar, däribland workshoppar om EU:s produkt- och livsmedelssäkerhetsregler, som nådde ut till 338 deltagare. Dessutom hölls 13 engagemangsevenemang där 356 deltagare knöt kontakter med mentorer, kollegor och experter. Det var 32 företag som fick stöd med att utveckla specialanpassade innovationsfärdplaner, och 16 entreprenörer som mottog individuellt mentorskap. Tävlingen *Startups4Peace 2025* bidrog ytterligare till samarbetet mellan befolkningsgrupperna, då det var 10 uppstartsföretag (4 grekcyprriotiska och 6 turkcyprriotiska) som fick fördel av mentorskap, bootcamp och startfinansiering. Stödet till turkcyprriotiska företag kompletterades med bredare insatser för att införa lokala juridiska texter om produktsäkerhet anpassade efter EU-standarder, ett EU-anpassat

marknadskontrollsystem och riskbaserade kontroller av lokalt tillverkade varor i den turkcyprriotiska befolkningsgruppen.

Kommissionen fortsatte också sitt partnerskap med Världsbanken för att stödja den ekonomiska konvergensen runtom i Cypern. Världsbanken tillhandahöll makroekonomisk rapportering, stöttade handels- och företagsklimatet och förbättrade statistiken. År 2025 utfördes två viktiga bedömningsrapporter om kvalitetsinfrastruktur i den turkcyprriotiska befolkningsgruppen och om arbetskraftens rörlighet. Dessa kommer att färdigställas 2026, tillsammans med färdplaner för genomförandet. EU:s fortsatta investeringar i ekonomisk utveckling och konvergens bidrar till att omvandla företagsklimatet och enskilda företag. De lägger även grunden till en mer dynamisk och resilient turkcyprriotisk privat sektor som efterlever EU-standarderna och är redo att gripa möjligheterna på EU:s inre marknad.

EU:s system för den skyddade ursprungsbeteckningen (SUB) Halloumi/Hellim, gemensamt för befolkningsgrupperna, fortsatte att genomföras under 2025. När det väl är fullbordat har det potential att skapa avsevärda ekonomiska fördelar även för de turkcyprriotiska producenterna av Halloumi/Hellim. År 2025 var 4 turkcyprriotiska producenter och 24 jordbruksföretag certifierade för den skyddade ursprungsbeteckningen. Djurhälso- och livsmedelssäkerhetsinspektionerna i de icke-regeringskontrollerade områdena blev rejält fördröjda i starten eftersom delegeringen av befogenheter till Bureau Veritas sköts upp i över ett år fram till slutet av mars 2026. Detta påverkade negativt de turkcyprriotiska berörda parternas deltagande i systemet för SUB och möjligheten att övervaka djurhälsostatusen i den turkcyprriotiska befolkningsgruppen. Under året samarbetade kommissionen med myndigheterna i Republiken Cypern för att behandla dessa fördröjningar.

Det gjordes framsteg med de långvariga insatserna för att stärka och EU-anpassa livsmedelssäkerhets- och djurhälsoförvaltning, jordbruk och landsbygdsutveckling i den turkcyprriotiska befolkningsgruppen. År 2025 inleddes det första får- och getavelsprogrammet någonsin, och kunskaps- och innovationssystemet inom jordbruket (Akis) i den turkcyprriotiska samhällsgruppen medförde nya möjligheter för denna centrala ekonomiska sektor. EU:s långsiktiga stöd var avgörande för att hjälpa den turkcyprriotiska befolkningsgruppen att snabbt genomföra akutåtgärder mot utbrottet av mul- och klövsjuka i december 2025. Med tanke på sjukdomens allvarlighetsgrad och dess ekonomiska efterverkningar för hela ön är långsiktigt EU-stöd till denna sektor alljämt prioriterat.

Kommissionen fortsatte 2025 sitt stöd till utbildningssektorn, med fokus på yrkesutbildning och lärarutbildning. Ett nytt projekt för tekniskt bistånd drogs igång för att etablera följande system på yrkesutbildningarna: ett för kvalitetssäkring, ett för godkännande av poäng och ett för ackreditering. Detta bygger på ett tidigare betydande arbete med att reformera yrkesutbildningarna och utveckla läroplanerna. Projektet om ”förbättrad undervisning och inläring genom en mekanism för kontinuerlig yrkesutveckling och inspektion”, som slutfördes 2025, fick positiv inverkan på moderniseringen och decentraliseringen av lärarutbildningen i befolkningsgruppen. Projektets viktigaste resultat var att man utvecklade över 100 moduler på fyra huvudområden: effektiv undervisning och effektivt lärande, inkluderande utbildning, trygga skolor och skolläring. Projektet genomförs för närvarande, men det kvarstår problem till följd av underutvecklade rättsliga ramar. Det saknas t.ex. en definition av rollen som lärarutbildare med ansvar för att utbilda lärare i de nya modulerna. Insatser

för att bemöta denna rättsliga fråga är fortfarande prioriterade inom denna sektor, och det ges stöd genom instrumentet för tekniskt bistånd och informationsutbyte (Taiex).

Under 2025 fortsatte kommissionen att ge stöd för att öka handeln över gröna linjen. Trots detta arbete minskade handeln över gröna linjen med 5 % till 14,4 miljoner euro 2025, främst p.g.a. prishöjningar i den turkcypriotiska delen av landet. Inga nya bearbetade livsmedel av icke-animalskt ursprung fick säljas över gröna linjen under året. Näringslivet visade stor vilja att förbättra efterlevnaden av EU:s standarder. Detta framgick av att det riktades allt fler förfrågningar till EU:s gemensamma kontaktpunkt (one stop shop) för handel över gröna linjen. Den erbjuder kunskap, stöd och möjligheter till nätverkande för företag och handlare som är intresserade av att handla över gröna linjen eller redan sysslar med detta. Sedan initiativet inleddes 2023 har EU:s one stop shop tillhandahållit skräddarsytt stöd till över 100 handlare.

4.2.2. *Mål 2: Utveckla och omstrukturera infrastrukturen*

Sedan 2006 har det getts betydande EU-finansiering för att förbättra infrastrukturen i den turkcypriotiska befolkningsgruppen. Under 2025 installerades ytterligare 153 kilometer avloppsrör som ersatte skadade septiktankar, som hade kunnat förorena grundvattnet. Bland de senaste investeringarna finns vattenförvaltningssystem och avloppsvattennät, energieffektivitetsåtgärder och system för luftkvalitet och bullermätning. Lika viktigt är att det startats infrastrukturprojekt gemensamma för befolkningsgrupperna, som utvidgningen av gränsövergångsställena Agios Dometios/Metehan och återställandet av parkstråket längs floden Pediaíos/Kanlı Dere.

De strukturella problemen i samband med driften av avfallsupplaget i den turkcypriotiska delen fortsatte och blev mer akuta under 2025. Den dåliga driften och förvaltningen av avfallsupplaget korrigerades inte systematiskt, och deponin blev därför nästan helt full, vilket överlag äventyrade hållbarheten i avfallshanteringen inom den turkcypriotiska befolkningsgruppen.

För att förbättra och skydda miljön fortsatte kommissionen att stödja den turkcypriotiska befolkningsgruppen genom att slutföra förbättringen av det lokala luftkvalitetsnätverket och vattenövervakningskapaciteten. Dessutom finansierade kommissionen en bedömning av koncentrationen av tungmetaller i mark, grundvatten och grödor från Mórfousläppen. Dessa verksamheter är nödvändiga för att förbättra de lokala organens kapacitet att övervaka, bedöma och främja bevarandet av naturresurser och samtidigt minimera riskerna för människors hälsa och den biologiska mångfalden.

FN:s utvecklingsprogram (UNDP) fortsatte att genomföra EU:s lokala infrastrukturinstrument genom fortgående bidragsavtal med kommissionen till ett värde av sammanlagt 37 miljoner euro. De lokala infrastrukturinstrumenten stöder utarbetandet och genomförandet av nödvändiga infrastrukturinvesteringar, såsom i) förbättrat avloppsreningsystem i området runt Mándres/Hamitköy, ii) installation av vattentankar, pumpsystem och solpaneler i Lefka/Lefke, iii) idrottsanläggningar och sportutrustning i många skolor, iv) bygge av en mottagningsenhet för septiktankar till avloppsreningsverket i Miá Miliá/Haspolat.

4.2.3. *Mål 3: Främja försoning, förtroendeskapande åtgärder och stöd till det civila samhället*

Det fortsatte att ges möjligheter till gemensam dialog mellan befolkningsgrupperna, försoning och tillitsbyggande genom förtroendeskapande åtgärder under FN:s överinseende. Här kan nämnas kommittén för saknade personer i Cypern och befolkningsgruppernas gemensamma tekniska kommittéer, samt arbetet i Cyperns

dialogforum, civilsamhällesorganisationer och det stipendieprogram som erbjuds i samarbete med United World Colleges (UWC).

År 2025 tilldelade EU 2,6 miljoner euro till kommittén för saknade personer, och behöll därmed den stadiga stödnivå man haft sedan 2006 och bidrog då också avsevärt till uppbyggandet av fred. Genom detta har EU totalt bidragit med 41,1 miljoner euro till kommittén för saknade personer i Cypern. Denna finansiering utgör ca 80 % av kommitténs totala driftsbudget, och täcker avgörande laboratorieverksamheter och verksamheter på plats. I slutet av 2025 hade kommittén för saknade personer i Cypern grävt upp 1 714 kvarlevor och identifierat 1 063 av de 2 002 saknade personer man utreder. Allt eftersom tiden går blir dock kommitténs utredningar och utgrävningar allt mer komplicerade och kräver fortsatt finansiering.

Stödprogrammet fortsatte att stödja de 13 tekniska kommittéerna (organ gemensamma för befolkningsgrupperna, inrättade under FN:s överinseende), som arbetar under direkt vägledning av ledarna för de två befolkningsgrupperna. Dessa kommittéer har ett dubbelt uppdrag att utföra: att underlätta politiska förhandlingar och samtidigt gynna praktiskt samarbete för att förbättra vardagen för båda befolkningsgrupperna.

Den tekniska kommittén för kulturarvsfrågor har fått EU-finansiering konsekvent sedan 2011. Detta finansiella stöd har främjat försoning och samarbete mellan befolkningsgrupperna genom att slå vakt om kulturellt betydande platser, däribland religiösa monument och gravplatser. I slutet av 2025 hade den tekniska kommittén för kulturarvsfrågor fått ca 32,5 miljoner euro i EU-finansiering, som gjort det möjligt att bevara, strukturellt förstärka, fysiskt skydda eller restaurera över 200 platser runtom på ön. För att uppmuntra till intresse från allmänheten har man i programmet utvecklat en digital plattform för virtuella besök på platserna och inrättat ett initiativ med ungdomsambassadörer för kulturarvet, där unga cyprioter engageras i att bevara och lyfta fram sitt kulturarv.

Stödprogrammet gav också riktat stöd till de andra tolv tekniska kommittéerna genom en särskilt avsedd stödinrättning. Mellan 2023 och 2025 användes en miljon euro av åtta kommittéer till att finansiera en rad initiativ av olika slag, från tekniskt samarbete i politiska frågor (t.ex. skadedjursbekämpning) till utåtriktade evenemang för de båda befolkningsgrupperna (t.ex. en fotoutställning för dem båda gemensamt). Ett ogynnsamt politiskt klimat och operativa begränsningar har delvis hindrat kommittéerna från att få genomslag, men de har alltså en betydande närvaro som samarbetsplattform.

År 2025 tilldelade programmet stipendier till ytterligare nio grekocypriotiska och nio turkocypriotiska studenter, så att de kunde antas till United World Colleges (UWC). Sedan systemet inrättades har det hjälpt 82 särskilt framstående unga cyprioter att genomgå ett tvåårigt internationellt studentprogram, som är tänkt att förena enskilda personer för fred och en hållbar framtid.

Stipendieinitiativet kompletterades med aktiviteter för ungdomsengagemang och korta kurser i Cypern, som nått över 450 unga i slutet av 2025. Tack vare dessa insatser fick deltagarna egenmakt att driva fram positiva samhällsförändringar i sina befolkningsgrupper.

Stödet till det civila samhället fortsatte under 2025. Projekten med Civic Space och gruppen för bidragsstöd blev slutförda, och ett uppföljningsprojekt med dessa tjänster sammanslagna inleddes i december 2025 med en budget på 2,3 miljoner euro. Närmast under två och ett halvt år kommer det uppgraderade Civic Space att fortsätta ge

tekniskt stöd till civilsamhällesorganisationer med att bygga upp deras kapacitet, däribland med att förvalta och genomföra EU-medel. Till dess mål hör att främja goda förhållanden för utveckling av civilsamhället och uppmuntra till nätverkande och gemensamma åtgärder med grekcypriotiska och andra civilsamhällesorganisationer från EU. Med stöd från EU slutförde civilsamhällesorganisationer projekt som var inriktade på t.ex. sexuella minoriteters rättigheter och som främjade anställning av personer med funktionsnedsättning och f.d. brottsdömda. Kommissionen underlättade också samarbete mellan grekcypriotiska och turkcypriotiska civilsamhällesorganisationer på områden som kränkningar av de mänskliga rättigheterna, kampen mot människohandel, kultur, ungdomsfrågor och engagemang i sociala åtgärder.

Inom ramen för det nionde cypriotiska bidragssystemet Civil Society in Action tilldelades 16 bidrag för totalt 2,22 miljoner euro. De utvalda projekten omfattar viktiga områden, däribland i) miljöskydd och hållbar utveckling, ii) försoning, iii) förtroendeskapande åtgärder, och iv) främjande av civilsamhällets deltagande i arbetet för en lösning på Cypernfrågan. Andra viktiga projekt lyfter fram arbetet med kvinnors egenmakt och stöd till offren för könsrelaterat våld, opinionsbildning bland ungdomar, hälsorättigheter, djurrättigheter och skapandet av en gynnsam miljö för civilsamhällesorganisationer.

Cyperns dialogforum – som samlar politiska partier, fackföreningar, näringsliv, yrkes- och arbetsgivarorganisationer och civilsamhällesorganisationer från båda befolkningsgrupperna – fortsatte 2025 sitt arbete med EU-finansiering. Forumet ordnade flera möten med sin politiska insatsgrupp, som består av politiker från de flesta partier i de två befolkningsgrupperna. I dessa möten ingick bland annat en diskussion med Johannes Hahn, EU:s särskilda sändebud för Cypern. Forumets insatsgrupp för arbetsmarknaden lanserade sin arbetsmarknadsguide, en trespråkig resurs med öppen åtkomst som sammanställer viktig arbetsmarknadsrelaterad och ekonomisk statistik från båda befolkningsgrupperna på ön. Dessutom fortsatte den EU-finansierade Human Rights Platform att utföra verksamheter inriktade på jämställdhet, bekämpning av människohandel, flyktingars rättigheter, hbtqi+-personers rättigheter samt förenings-, yttrande- och pressfrihet.

4.2.4. *Mål 4: Närmande av den turkcypriotiska befolkningsgruppen till EU*

Sedan 2022 har kommissionen samarbetat med Goethe-institutet för att genomföra EU:s stipendieprogram för den turkcypriotiska befolkningsgruppen. Totalt 142 stipendiebidrag beviljades turkcypriotiska studenter under läsåret 2024/2025 så att de kan studera i en EU-medlemsstat. En strategi för alumner utarbetades också så att främja att de nätverkar, engagerar sig och för att tillgodogöra deras färdigheter och möjligheter, allt fler av återvänder till och är yrkesverksamma inom den turkcypriotiska befolkningsgruppen.

Sedan 2007 har studenter tilldelats 2 418 stipendier för studier vid mer än 100 universitet och i 23 EU-länder. Stipendierna utgör ett stöd till i) studerande som går första året på universitetet, ii) studerande på master- och doktorsprogram, samt iii) forskare och yrkesverksamma som vill förbättra sina språk- och yrkesfärdigheter i olika EU-medlemsstater.

EU InfoPoint drivs av stödkontoret för EU-program. Genom dess verksamhet online och offline uppnåddes under 2025 en hög grad av synlighet och ökad kunskap om stödprogrammets effekter och EU:s roll i arbetet för en lösning på Cypernfrågan. EU InfoPoint och andra EU-finansierade projekt anordnade över 350 kommunikations-

och synlighetsinsatser under 2025, bland annat det första firandet av Europadagen för båda befolkningsgrupperna, som lockade omkring 5 000 deltagare. Under den perioden togs det fram ca 30 faktablad, häften och audiovisuella material. Med detta kraftiga engagemang som grund finns det i befolkningsgruppen ett tydligt och växande intresse för mer EU-relaterade informationsevenemang och uppsökande aktiviteter under den kommande perioden. Detta intresse återspeglar att den turkcypriotiska allmänheten alltjämt efterfrågar tillgänglig och tillförlitlig information i god tid om EU och dess stöd.

4.2.5. *Mål 5 och 6: Förbereda den turkcypriotiska befolkningsgruppen för genomförandet av EU:s regelverk*

Taiex-instrumentet används för att genomföra målen 5 och 6 i stödförordningen. Det bidrar till den turkcypriotiska befolkningsgruppens förberedelser inför genomförandet av EU:s regelverk, så snart det tillfälliga uppskjutandet av dess tillämpning har blivit hävt när en övergripande lösning träder i kraft.

Taiex-instrumentet förblir ett viktigt verktyg för att uppnå stödprogrammets mål och stödja handeln över gröna linjen. Taiex-insatser genomfördes inom 13 delar av EU:s regelverk för att föra den turkcypriotiska befolkningsgruppen närmare EU:s standarder och förfaranden. Totalt ordnades 81 expertuppdrag och en workshop. Dessutom fortsatte arbetet med att förbättra en databas med alla lagtexter som utarbetats med stöd från Taiex, liksom arbetet med fortsatt god kvalitet på den översättning och tolkning som görs inom den turkcypriotiska befolkningsgruppen.

Stöd till handel över gröna linjen (inom ramen för rådets förordning (EG) nr 866/2004) utgjorde fortsatt det mest aktiva och resursintensiva området för Taiex verksamhet. Oberoende experter genomförde på uppdrag av kommissionen regelbundna fytosanitära inspektioner av färsk frukt och färska grönsaker, växtprodukter, potatis, honung och fiskefartyg för att säkerställa att EU:s standarder för livsmedelsprodukter som det handlas med uppfylldes. I april 2024 utfärdade Republiken Cyperns hälsoministerium ett cirkulär som tillåter handel över gröna linjen i ytterligare sex kategorier av bearbetade livsmedel, nämligen kaffe, läskedryck, frysta grönsaker, fryst potatis, livsmedel inlagda i vinäger och torkade juteblad. Det gör att antalet tillåtna livsmedelsprodukter av icke-animaliskt ursprung kommer upp i 14. Taiex-experterna såg till att standarder och kvalitet på EU-nivå uppfylldes genom efterlevnadskontroller av anläggningarna för livsmedelsbearbetning i de icke-regeringskontrollerade områdena.

4.3. Finansiellt genomförande (kontraktering och betalningar)

4.3.1. *Kontraktering*

Under 2025 gjorde kommissionen rättsliga åtaganden till ett värde av 29,2 miljoner euro.

4.3.2. *Betalningar*

Betalningarna under 2025 uppgick till 38,5 miljoner euro (40,4 miljoner euro 2024).

4.4. Övervakning

Kommissionen är direkt ansvarig för genomförandet av de flesta av projekten (direkt förvaltning). Den tillsyn som utövas av kommissionens personal är av mycket god kvalitet, med regelbunden kontakt med underleverantörer, kontrollbesök och möten på plats samt styrkommittémöten samt samarbete med lokala samordnare av EU-

finansiering. Kommissionen fick fortsatt hjälp i sin övervakning av genomförandet av bidragsavtal genom tekniskt bistånd från gruppen för bidragsstöd. Gruppen hjälpte också stödmottagare med tillämpningen av EU:s regler för genomförande av bidragsavtal, inklusive för sekundär upphandling.

Kommissionen genomför också flera kontrakt genom indirekt förvaltning. Genomförandeorganen, såsom UNDP, Världsbanken, Goethe-institutet och GIZ, rapporterar till kommissionen i enlighet med respektive bidrags- och förvaltningsavtal. Kommissionen deltar aktivt i den dagliga övervakningen av dessa verksamheter.

4.5. Revision och kontroller

Revisioner utförda av Europeiska revisionsrätten 2025 av projekt som finansieras inom ramen för stödprogrammet ledde inte till några konstateranden. Kommissionens tjänst för internrevision utförde inte revision av några projekt inom ramen för stödprogrammet 2025.

4.6. Utvärdering

En oberoende utvärdering av stödprogrammet under perioden 2013–2018 offentliggjordes 2022. Resultaten av utvärderingen var tillfredsställande. I utvärderingen drogs slutsatsen att programmet fortfarande är relevant och att dess effekter har varit positiva. Man konstaterade att det fanns ett europeiskt mervärde och lovordade programmet för att hålla utsikten till återförening vid liv. Även programmets allmänna samstämmighet och effektivitet lyftes fram. Samtidigt framhölls i utvärderingen att stödprogrammet inte ensamt kan åstadkomma en återförening av Cypern, som de två cypriotiska befolkningsgrupperna ansvarar för.

En utvärdering av stödprogrammet under perioden 2019–2024 inleddes i januari 2026. Utvärderingsresultaten förväntas publiceras under 2027.

4.7. Information, offentlighet och synlighet

Totalt anordnades över 350 synlighets- och kommunikationsaktiviteter under 2025 för att visa på EU:s bidrag till utvecklingen av den turkycypriotiska befolkningsgruppen och processen för en lösning på Cypern.

4.8. Samråd med Republiken Cyperns regering

Regelbundna möten hölls med företrädare för Republiken Cyperns regering. Kommissionen fortsätter att förlita sig på samarbete med regeringen för att utreda äganderätter och underlätta arbetet i de två befolkningsgruppernas gemensamma tekniska kommittéer. Kommissionen har också regelbundet möten med Republiken Cyperns utrikesministerium och den ständiga representationen vid EU.

5. SLUTSATSER

I enlighet med målen i stödförordningen fortsätter kommissionen att ge stöd för att underlätta Cyperns återförening genom att stimulera den sociala och ekonomiska utvecklingen inom den turkycypriotiska befolkningsgruppen med hjälp av åtgärder i enlighet med målen i stödförordningen och föra den närmare Europeiska unionen.

Under 2025 var stödet fortsatt inriktat på områden där det i framtiden kan uppstå svårigheter när EU:s regelverk ska följas, samtidigt som man även ser till att nya behov hanteras på ett snabbt och effektivt sätt.

Tonvikten på projektens relevans, mognad, ägarskap och hållbarhet har gett positiva resultat och kommer att fortsätta att vägleda framtida diskussioner om

programplaneringen. Arbetet kommer även i fortsättningen att få ett större långsiktigt genomslag inom prioriterade områden genom strategiska åtgärder. Kommissionen är beredd att vid behov bidra med resurser, däribland inom ramen för stödprogrammet, för att stödja förhandlingarna om en lösning under FN:s överinseende och ytterligare framsteg kopplade till processen.